

NARATIVNI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE LUKJERNICA

1. Uvod i misija rada

Udruga za zaštitu prava psihijatrijskih pacijenata i unaprjeđenje duševnog zdravlja i kvalitete života „Lukjernica“ djeluje u Dubrovniku kao organizacija civilnog društva usmjerena na promicanje mentalnog zdravlja, zaštitu prava osoba s psihijatrijskim dijagnozama te razvoj i provedbu izvaninstitucijskih, komunitarnih oblika psihosocijalne podrške. Udruga djeluje s jasno izraženim opredjeljenjem prema recovery-orijentiranom pristupu, smanjenju stigmatizacije i socijalne isključenosti te jačanju mreže podrške u lokalnoj zajednici.

U izvještajnom razdoblju rad Udruge bio je strukturiran kroz kontinuirane programe i aktivnosti usmjerene na: korisnike – odrasle osobe s psihosocijalnim teškoćama / psihijatrijskim dijagnozama, te članove njihovih obitelji, kao ključan zaštitni čimbenik u procesu oporavka i očuvanja funkcionalnosti u zajednici.

2. Obuhvat korisnika i teritorijalno djelovanje

U izvještajnom razdoblju Udrugu je posjetilo približno 140 osoba (korisnici i članovi njihovih obitelji), kroz individualne dolaske, sudjelovanja u grupnim aktivnostima i savjetodavno-informativne kontakte.

Teritorijalno, aktivnosti Udruge bile su dostupne i prepoznate na području šire dubrovačke regije, s obuhvatom od Konavala do Ploča, pri čemu Udruga predstavlja važnu kontakt-točku za korisnike i obitelji koji su izvan neposredne urbane jezgre, a imaju ograničen pristup kontinuiranoj psihosocijalnoj podršci u zajednici.

3. Stručni okvir rada i metodologija

Rad Udruge provodi se kroz integrirani model koji uključuje:

psihosocijalne intervencije u grupnom i individualnom formatu

psihološko osnaživanje i edukaciju obitelji (psihoedukacija, komunikacijske vještine, krizne strategije, navigacija kroz sustave)

peer-to-peer podršku (stručnjaci po iskustvu) kao oblik osnaživanja temeljen na iskustvenom znanju i principima uzajamnosti

kreativne i likovne radionice kao strukturirani, terapijski usmjeren oblik rada na emocionalnoj regulaciji, izražavanju i socijalnom uključivanju (art-terapijski elementi).

Udruga u provedbi primjenjuje principe:

kontinuiteta skrbi (redovitost, dostupnost, predvidljivost podrške),

individualiziranog pristupa (prilagodba potrebama korisnika i obitelji),

multidisciplinarnosti i međusektorske suradnje (povezivanje zdravstvenog i civilnog sektora),

anti-stigma i rights-based pristupa (ljudska prava, dostojanstvo, ravnopravnost, smanjenje diskriminacije).

4. Ključne aktivnosti i ostvareni učinci

4.1. Psihosocijalna podrška korisnicima

Udruga je osiguravala prostor i stručni okvir za:

grupni rad (struktura, teme oporavka, emocionalna regulacija, socijalne vještine, motivacija i rutine),

individualne savjetodavne kontakte (podrška u krizama, podrška u adherenciji liječenja, motivacija za suradnju sa sustavom i planiranje svakodnevnog funkcioniranja),

poticanje **socijalne uključenosti** i smanjenje izolacije.

Učinak ovih aktivnosti očituje se kroz stabilizaciju svakodnevnog funkcioniranja korisnika, povećanje osjećaja samoefikasnosti i sigurnosti te smanjenje potrebe za intervencijama “u zadnji čas”, što je osobito važno u kontekstu ranjivih skupina i nepovoljnih socijalnih determinanti zdravlja.

4.2. Podrška i osnaživanje obitelji korisnika

Podrška obiteljima bila je usmjerena na:

psihoedukaciju (razumijevanje simptoma, terapijskih procesa, relaps-preventivnih mehanizama),

jačanje **obiteljske komunikacije** i smanjenje konfliktnosti,

informiranje o **pravima i dostupnim uslugama** u sustavu zdravstva i socijalne skrbi,

prevenciju **burnout-a** i kroničnog opterećenja obiteljskih odnosa.

Ove aktivnosti doprinose očuvanju obiteljske kohezije, povećanju kapaciteta obitelji za pružanje adekvatne podrške te prevenciji institucionalizacije, u skladu s modernim trendovima deinstitucionalizacije i skrbi u zajednici.

4.3. Peer program i stručnjaci po iskustvu

Udruga je nastavila razvijati pristup u kojem se iskustveno znanje osoba s proživljenim iskustvom mentalnih teškoća koristi kao resurs za podršku drugima, uz profesionalno vođenu strukturu. Peer podrška doprinosi:

normalizaciji iskustava,

povećanju motivacije za oporavak,

smanjenju samostigme,

jačanju socijalne mreže i osjećaja pripadnosti.

Ovakav model u praksi se pokazuje posebno učinkovit u lokalnim zajednicama gdje formalne usluge često nemaju kapacitet za kontinuirano praćenje korisnika nakon akutnih epizoda.

4.4. Kreativne i likovne radionice te javne aktivnosti

Kreativne i likovne radionice provedene su kao strukturirani format koji podržava:

izražavanje i obradu emocija,

razvoj koncentracije i radnih navika,

jačanje socijalne interakcije u sigurnom okruženju,

podizanje samopoštovanja kroz vidljive rezultate rada.

Udruga je javnim aktivnostima doprinosila destigmatizaciji i osvještavanju zajednice o mentalnom zdravlju, uključujući aktivnosti vezane uz obilježavanje relevantnih datuma i suradnje kroz kulturne i javne događaje. Primjerice, Udruga je organizirala i sudjelovala u događanjima koja mentalno zdravlje povezuju s umjetnošću i javnim prostorom, uključujući humanitarne izložbe s ciljem podrške terapijskim sadržajima u Udruzi.

5. Suradnja s Općom bolnicom Dubrovnik i međusektorsko umrežavanje

Suradnja s Općom bolnicom Dubrovnik, osobito s Odjelom za psihijatriju, predstavlja temeljnu okosnicu međusektorskog djelovanja Udruge. Odjel za psihijatriju OB Dubrovnik radi po načelima suvremene dijagnostike i terapije, uključujući individualni i grupni terapijski pristup, što se nadopunjuje izvaninstitucijskim kapacitetima Udruge.

U izvještajnom razdoblju posebno ističemo:

održavanje i razvoj koncepta suradnje OB Dubrovnik i Udruge, uključujući stručne sadržaje i javno prepoznate oblike zajedničkog djelovanja (stručni seminar i predavanja o konceptu suradnje).

kontinuirano jačanje odnosa kroz posjete i neposrednu komunikaciju s osobljem i pacijentima psihijatrijskog odjela u cilju poboljšanja kontinuiteta podrške i usklađivanja potreba korisnika s mogućnostima zajednice.

Udruga je također umrežena na nacionalnoj razini kroz članstvo u SUMEZ-u (Hrvatski savez udruga za mentalno zdravlje), što doprinosi razmjeni znanja, praksi i javno-zagovaračkim aktivnostima.

6. Ljudski resursi: stručnjaci i volonteri

U provedbi aktivnosti Udruge sudjelovali su zaposlenici, vanjski suradnici i volonteri, uz naglašenu vrijednost volonterskog doprinosa. U izvještajnom razdoblju u rad Udruge bili su uključeni (u profesionalnoj i/ili volonterskoj ulozi):

3 psihijatra (stručna podrška, savjetovanje, usmjeravanje i povezivanje sa zdravstvenim sustavom),

socijalni radnik (socijalna prava, resursi zajednice, podrška obiteljima),

peer osoba / stručnjak po iskustvu (peer podrška, osnaživanje, motivacija i uključenje),

dotatni volonteri u provedbi aktivnosti, logistici i komunikaciji.

Ovakav profil tima osigurava multidisciplinarnost i omogućuje da se odgovor na potrebe korisnika i obitelji ne svodi samo na jedan aspekt (zdravstveni), nego obuhvaća i socijalne, funkcionalne, relacijske i zajedničke dimenzije oporavka.

7. Praćenje kvalitete, evaluacija i dokumentiranje rada

Udruga provodi osnovne mehanizme praćenja provedbe i kvalitete rada, uključujući:

evidencije dolazaka i uključivanja,

bilješke i zapisnike o provedenim aktivnostima,

evaluacijske upitnike

internu refleksiju i planiranje (radni sastanci, usklađivanje sadržaja s potrebama korisnika).

Na temelju prikupljenih pokazatelja i kvalitativnih povratnih informacija, aktivnosti su se prilagođavale potrebama korisnika i obitelji, čime se osigurava relevantnost i učinkovitost programskih sadržaja.

8. Zaključak: doprinos zajednici i razvojni smjer

Udruga Lukjernica u izvještajnom razdoblju ostvarila je značajan doprinos lokalnoj zajednici kroz: kontinuiranu psihosocijalnu podršku korisnicima i njihovim obiteljima, jačanje izvaninstitucijskih kapaciteta skrbi u zajednici, suradnju sa zdravstvenim sustavom, posebice OB Dubrovnik, anti-stigma aktivnosti i javno zagovaranje, razvoj peer pristupa i uključivanje iskustvenih stručnjaka. U kontekstu potreba zajednice i strateških smjerova javnozdravstvenih politika, ovakav rad predstavlja stabilan oslonac ranjivim skupinama i doprinosi stvaranju zajednice koja je informiranija, solidarnija i sposobnija pružiti podršku osobama s iskustvom psihijatrijskih teškoća i njihovim obiteljima

Zapisničarka :narativni izvještaj za 2025.godinu

Mira Šejtanić

udruga za zaštitu prava psihijatrijskih
pacijenata i unapređenje duševnog
zdravlja i kvalitete života

» LUKJERNICA «
Dubrovnik

Mira Šejtanić, dopredsjednica Udruge

17. 12. 2025.